

DELBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 137, éjfel 488. Sürgőnyelv: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1926. AUGUSZTUS 6.

PÉNTEK

Előfizetési ára: egy óra 40, három óra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hétköznap 150 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Komitácsi betörők

A komitácsibandák betörése jugoszláv és román területekre nem tekinthető holmi magánvállalkozásnak. Ott, ahol az ilyen betörő kirándulások gyakran történnek, nyilvánvaló a célszerűség és a biztató és támogató háttér, még akkor is, ha az nem maga a felelős kormány. Ennek azonban elháríthatatlan kötelessége, hogy minden jogtalan határsértést, községeknek és polgároknak véres megtámadását és kifosztását megakadályozzon. A bulgár kormány nem csodálkozhat rajta és nem veheti rossz néven, annál kevésbé a világ békéjéért aggódó közvélemény, ha Jugoszlávia az immár rendszeres komitácsigarázdálkodások ellen tiltakozik, erélyes eljárást és minden további betörés megakadályozását követeli. Ez a joga természetesen következik a saját biztonságának és nyugalomának a védelméből és abból az állami jogi helyzetből is, melyet a békeszerződés teremtett a két szomszédos állam viszonyában. Ezt a Neuljben megszabott területi status quot sem közvetlenül, sem közvetve, erőszak útján megbotlygatni nem szabad. Még akkor sem, ha az csak Jugoszlávia hatalmi körét és államiságát érintené, annál kevésbé, ha ezzel a békeszerződésben érdekelt hatalmak akaratát is megsérti. A komitácsi bandák betörése nemcsak közönséges határsértés, hanem, mivel egyáltalán lehetségesek, mivel a bulgár kormány azokat megtűri, vagy kellő erélyel meg nem akadályozza, megsértése a békeszerződésnek is. Olyan tény, melyre egyetlen állam sem jogosult, bármilyen címet, indokot, hangulatot hozni is föl mellette.

A macedon-kérdés a maga kritikus voltával és izgató anyagával, feszült helyzetet teremtett Jugoszlávia és Bulgária között, sőt Románia és Bulgária között is nagyon feszült a viszony a dobrudsai kérdés miatt. Nem tudjuk, hogy milyen diplomáciai mozgató erők állanak Bulgária és komitácsijai mögött, de alig hihető, hogy ezek magukra hagyva egyszerre két állam békéjét is veszélyeztetni mernék. Bizonyos, hogy vannak olyan diplomáciai rejtelmek, amelynek érdekében áll az a véres ellentét.

Ezekre a diplomáciai rejtelmekre és a belső kirobbanható zavarokra való tekintettel nagyon kívánatos, hogy ez a felmerült ellentét minél előbb simán, barátságosan más államok ugynevezett baráti vagy ellenséges indulatu beavatkozása nélkül elsimuljon. Bulgáriának tudomásul kell vennie, hogy valameddig a békeszerződések érvényben vannak, neki kötelessége a határokat tiszteletben tartania s ha meg nem hallgatott sérelme vagy panasza van, a komitácsibandák helyett a békét garantáló hatalmakhoz kell fordulnia.

Bulgária és Jugoszlávia ellentéte viharral fenyeget, amely elől bölcs és belátó politika biztosíthat csak bennünket. Reméljük, hogy a kormány a szükséges és indokolt erély mellett a jövő szempontjaira is tekintettel lesz. A komitácsi bandák betörései nem tűrhetők el, de a szomszédos állam iránt a legteljesebb jóakaratot, barátságot és támogató készséget kell tanúsítani.

A bulgár kérdésben olyan álláspontot foglalt el Nincsic Momcsilo külügyminiszter, amely a legalkalmasabb arra, hogy megoldhassa ezt a kényes kérdést.

Az angol követ a külügyminiszternél

Ellentét Nincsic és Maximovic között a bolgár kérdésben -- Az angol sajtó híreinek valódiságáról akart meggyőződni az angol követ Nincsic a bolgárokhoz intézendő jegyzékéről

Beogradból jelentik: A bolgár komitácsi betörések ügyében minden valószínűség szerint rövidesen fontos és elhatározó lépések fognak történni. Nincsic Momcsilo külügyminiszter tegnap délelőtt érkezett meg Blédből, ahol Ofelségének beszámolt a külpolitikai helyzetről. A külügyminiszter még a délelőtti folyamán felkereste Uzunovic Nikola miniszterelnököt, akinek beszámolt kihallgatása lefolyásáról. Délután Cunard angol követ kereste fel a külügyminisztert és érdeklődött nála a kormánynak Bulgáriára vonatkozó terveiről.

Nincsic Momcsilo külügyminiszter délután két órakor távozott hivatalából, amely előtt számos újságíró várakozott reá. Az újságírók azt kérdezték a külügyminisztertől, fog-e a kormány jegyzéket intézni a bolgár kormányhoz a legutóbbi komitácsi betörések ügyében?

— Szívesen válaszolnék önöknek — mondotta a külügyminiszter — de az ügy még folyamatban van. Ha itt lesz az ideje, mindent el fogok mondani.

Arra a kérdésre, hogy miért kereste fel az angol követ, Nincsic így válaszolt:

— Inkább az Angliához való viszony, mint más valami miatt.

Miután tegnap délelőtt az a hír terjedt el Beogradban, hogy a kormány csütörtök délutánra tervezi a bolgár kormányhoz intézendő jegyzék elküldését, az újságírók erre vonatkozólag is megkérdezték a külügyminisztert.

— Rakics szófiai követünk, holnap Beogradba érkezik — hangzott a válasz — tisztára magánügyben egy rokona temetésére.

— Itt tartózkodását azonban felhasználja a kormány és informálni fogja magát továbbá megvitajuk a Bulgáriával való helyzetünket.

Politikai körökben tudni vélik, hogy az angol követ látogatása összefüggésben állott a londoni ellenzéki lapok jelentéseivel, amelyek riasztó híreket közöltek a jugoszláv-bolgár helyzetről.

Az erélyes Maximovic

Sokat foglalkoztak tegnap Nincsic külügyminiszter blédi utjával, amit összefüggésbe hoztak a külügyminiszter és belügyminiszter közötti ellentéttel a bolgár kérdésben. Maximovic a legerélyesebb intervenciót követelte és azonnali elégtételt. Nincsic ezzel szemben diplomáciai uton akarja az ügyet elintézni és az egészet a népszövetség elé terjeszteni. Politikai körökben most érdeklődéssel várják, hogy milyen álláspontot foglal most el a kormány a bolgár kérdésben.

A bolgár kormány a komitácsi betörésekről

A bolgár kormány félhivatalosa után az alábbi jelentést adta ki a krivopalanka összejöveteléről. A jelentés nagy feltűnést keltett, mert a kormány minden felelősséget el akar magáról háritani.

Szófiából jelentik: Külföldön a legellentmondóbb és nyugtalan híresztelés terjedt el a komitácsi és a jugoszláv csendőrség Krivopalanka környékén való összetűzéséről. Ezek a híresztelések, ezt az incidenst Bulgária a magatartásával hozzák összeköttetésbe. Minthogy maga az incidens jugoszláv területen történt, nem vagyunk abban a helyzetben, hogy az idevonatkozó híreszteléseket ellenőrizhessük, azonban Bulgáriát illetőleg meg kell állapítanunk, hogy az ami július 28-án délelőtt történt, a következő volt: A rueni bolgár őrs katonái a jugoszláv terület belsejéből puskalövéseket hallottak. Amikor megkérdezték a jugoszláv katonákat, hogy mi az a lövöldözés, a jugoszláv katonák azt válaszolták, hogy a jugoszláv milícia és a komitácsi között összetűzés van és hogy a komitácsikat bekerítették. A lövöldözés éjjel tartott. Hozzá kell ehhez fűzni, hogy lövöldözések a határszélen, de más helyen is voltak. A vizsgálat megállapította, hogy egyetlen fegyveres személy sem sértette meg a határt semmi módon.

Megindultak a béketárgyalások a mexikói vallásháború ügyében

Rómából jelentik: A vatikán hivatalos lapjának közlése szerint a vatikán még mindig az ellentétek áthidalásán fáradozik és nem foglalt még állást, a mexikói vallásháborúság ügyében. A szentszék valószínűleg bevárja a végét annak a közeledési akciónak, amelyben Spanyolország is résztvesz.

A legutolsó táviratok arról számolnak be, hogy végre megkezdődtek a tárgyalások, amelyek a kompromisszum megkötésére irányulnak. A tárgyalásokon, amelyek egyelőre nem kötelező jellegűek az állam álláspontját az igazságügyminiszter, az egyházat Diaz püspök képviseli. Az eddigi értesítés szerint a tárgyalások főbb pontja a következő: Az egyházi törvények megszüntetése, népszavazás és az alkotmány módosítása.

A Mexikóban állomáscső diplomáciai

testület tagjal mindkét tárgyalóféllal állandó érintkezésben állnak és a harc megszüntetésén fáradoznak.

Beavatottak azt mondják, hogy a békétől most távolabb állanak, mint bármikor, mert a két fél mereven kitart álláspontja mellett.

Az általános felfogást tekintve, mindazonáltal van kilátás a megegyezésre, mert a legutóbbi napokban, az érzelmi momentumokhoz súlyos gazdasági komplikációk járultak.

A mexikói bankok szövetsége felajánlotta közvetítését Calles elnöknek, a kulturharc megszüntetésére. A bankok szövetségének megbízottja kifejtette az elnök előtt, hogy a kulturharc eredménye máris erősen érezhető gazdasági téren. A harc kitörése óta a mexikói katolikusok több mint 17 millió pezétát vontak vissza betéteikből.

„Le a kalappal a zsidótemplomban“

A rabbik nemzetközi tanácskozása Londonban — A kereszténységhez simuló judaizmus

Rendkívül fontos és az egész világ zsidóságának körében nagy figyelemmel kísért összejövetel folyt le a napokban Londonban. A gyűlést, melyen mintegy ötven, a világ minden részéből, főleg azonban Amerikából, Németországból és Angliából összegyűlekezett rabbi vett részt a „liberális zsidóság“ (e megjelölést az „ortodoxizmussal“ szemben álló vallási irányzat megjelölésére használva) angliai vezetői, Lord Swaitling, Lady Montague és Mr. Claude Montefiore hívták össze, hogy a liberális zsidóság legkiválóbb vezetőinek részvételével véglegesen megállapítsák a zsidó vallás ez új, de egyre nagyobb arányokban hódító árnyalatának hitelveit.

„Apostata“, „fél zsidó“ és „áruló“ voltak a legszélidőbb kifejezések, amelyekkel a londoni ortodox zsidóság orgánumai és hívei közöttük maga London magyar születésű fő-rabbija, Very Reverend Hertz is, fogadták a liberális irányzat Londonba érkező vezetőit.

A liberálisok kimondott célja a teljes szakítás minden tradicionális ceremóniával, teljes elhagyása azoknak a „kényelmetlen, idejét múlt és a modern ember életébe egyáltalán nem, vagy csak nagy alkalmatlanságok árán beilleszthető“ különféle előírásoknak, amelyek szerintük csak feleslegesen kiemelik a zsidóság és kereszténység közt levő ellentéteket. Egyébként is, mondják, e tradíciók ereje ma már rendkívül megcsökkent.

És ezt a modern felfogást a progresszívok a gyakorlatban is a legszigorúbban keresztülvizsik.

Teljesen mellőzik a különféle étkezési előírásokat, nem tartják meg a szombatot és mint ünnepet a vasárnapot helyettesítik. Az engesztelődés napját ugyan maguk is a legnagyobb zsidóünnepnek tekintik, a böjtöt azonban még erre a napra sem tartják kötelezőnek.

A zsinagógák külsejében és berendezésében, ugyszintén az istentisztelet szertartásaiban is az ortodoxizmust a legmélyebben megbotránkoztató változásokat léptették életbe.

London egyik legelőkelőbb negyedében, a St. Johns Wood Roadon épült új zsinagógájuk az angol főváros egyik építészeti remeke, de semmiben sem emlékeztet a zsinagógák megszokott építészeti formájára. A zsinagóga belsejében is teljesen mellőzik a megszokott díszítéseket és az szigorúan egyszerű, fehérre meszelt falu templom, teljesen a kálvinista templomok komor, ünnepélyességének hatását váltja ki. De talán a legmegdöbbentőbb és az ortodoxok szemében valósággal szentségtörés jellegével bíró újítás, hogy

még a tóranak sem adnak helyet templomaikban...

De éppen ilyen szokatlan istentiszteleteik lefolyása is. Nemcsak a prédikációk, de a rendszer szombati imádságok is angol nyelven, illetve annak az országnak a nyelvén folynak, amelyben az illető templom van, a héber nyelvnek. valamint az imádkozás többi megszokott külsőségeinek teljes mellőzésével.

De nagy eltérést mutat a liberális és az ortodox istentiszteletek képe a hívők elhelyezkedése tekintetében is. Amit az ortodox ritus a legszigorúbban tilt, egymással összevegyülve ülnek a gyülekezet férfi és nőtagjai és pedig — a férfiak is kalap nélkül.

De a külsőségeken túlmenően, fontos hiteli kérdésekben is igen messzemenő reformokat fogadtak el a progresszívok, kiknek programjában vezérelvként szerepel az, hogy nemcsak a külsőségeket kell egyszerűbbé és a mai kor szellemével összeegyeztethetőbbé tenni, hanem magát a vallás lényegét is hozzá kell idomítani a modern élet racionális felfogásához.

Igy például csakis az ortodox felfogással szemben erősen csökkentett mértékben hajlandók elfogadni a biblia tekintélyét.

Mattuk, a londoni liberálisok fő-rabbija ennél még sokkal messzebbmenőleg magát az ótestamentumi istenfogalmat is a zsidó hagyománytól eltérő módon magyarázza. Dr. Mattuk egyben annak a felfogásának is kifejezést adott, hogy a liberális judaizmus fejlődésének iránya mindjobban a kereszténység felé tendál, amelynek tanításaihoz már most is sokkal közelebb áll, mint a világ bármely más nem-keresztény felekezete.

A progresszív judaizmusnak ez a felfogása egyébként kifejezésre jut abban az ortodoxizmustól erősen elválasztó másik hiteli kérdésben is, bár ők is tagadják Krisztus istenségét, mégis elismerik őt mint az emberiség egyik legnagyobb tanítóját.

Ugyancsak ebből az álláspontból folyik az is, hogy teljesen elvetik a zsidó nacionalizmus eszméjét. A judaizmus csak eszmei, de nem verbális közösséget jelent, hangoztatják, amint, hogy a zsidóságnak immár évezredek szétszórtsága mellett teljesen lehetetlen is egyseges zsidó fajról beszélni.

Ez viszont természetesen a cionizmus híveinek részéről váltott ki rendkívül éles ellentmondásokat. A cionizmus részéről egyébként is még az ortodoxoknál is sokkal erősebb támadásokban részesítik a liberálisokat, akik a cionista jelszavakkal szemben egyenesen az angol, német vagy amerikai nacionalizmus jelszavaival harcolnak.

A francia kamara és szenátus közös gyűlése

A kommunisták és a szocialisták részéről obstrukciós manőverre számítanak

Párisból jelentik: Poincaré közölte a kamara pénzügyi bizottságában, hogy a kormány a jövő keddre Versaillesba hívja össze a két ház közös gyűlését, hogy a törlesztéses pénztár alapszabályait elfogadja. Az eddigi tervek szerint a konferencia két ülést fog tartani. Az sincs kizárva, hogy a nemzetgyűlés egy nap alatt nem fejezi be anyagát és ebben az esetben szerdán fogja ezt folytatni. A szavazás

több óráig tart el. A kommunisták és a szocialisták részéről obstrukciós manőverre számítanak.

Poincaré miniszterelnök elnökletével ma délelőtt kormánytanács volt, amelyen Briand külügyminiszter és Bokanovszky kereskedelemügyi miniszter a német-francia kereskedelmi tárgyalások jelenlegi állását ismertette.

A magyar emigráció liquidálásáról tárgyalt Peidl Gyula Vass József helyettes miniszterelnökkel

Állítólag több fontos kérdésben megállapodás jött létre

Budapestről jelentik: Ma délben a népjóléti minisztériumban Vass József dr. helyettes miniszterelnök tanácskozást folytatott Peidl Gyula szocialista képviselővel, a párt hivatalos kiküldöttével. A tanácskozás befejezése után Peidl Gyula annak a kijelentésére szorított, hogy folyóügyek megvitatására kereste fel a

miniszterelnökhelyettest.

Sali Endre szociáldemokrata képviselő információja szerint Peidl a szociális javaslatok mielőbbi letárgyalását sürgette, ezenkívül előterjesztést tett az emigráció likvidálása ügyében. Állítólag több fontos kérdésben megállapodás jött létre.

Tisza merénylőjének kiszabadítója Budapesten

Budapestről jelentik: Györfi Tivadar dr. volt forradalmár és emigráns vezér, aki anakidején kiszabadította a Markó-uccai fogházból Létai Leitnert, Tisza István gyilkosát, nemrégiben visszaérkezett Budapestre. Most a feljelentések lavínja indult meg a Budapesten működő Györfi ellen, aki ellen nemzetgyalás, kormányzósértés, zsarolás és családtagok feljelentést. Györfi egy rendőrtisztviselőtől évekkkel ezelőtt egy nagyértékű antik gyöngyház karkötőt csalt ki, majd különböző magas összeköttetéseire hivatkozva, előkelő társadalmi egyesületektől is vett fel nagyobb összegeket. Györfi bűnügyeiből most több rendőrtisztviselő állítja össze a forradalmár teljes bűnlajstromát.

Angol lapok

a Rákosi per ítéletéről

Londonból jelentik: A Times mai száma közli a Rákosi per ítéletét és kiemeli, hogy a törvényszék elnökének több vádlottat a legszigorúbb rendszabályokkal kellett sújtani kihívó magatartása miatt, minthogy kísérletet tettek arra, hogy a tárgyalótermet kommunista propaganda céljaira használják fel. A Morning Post a következőket fűzi az ítélethez: Egyévvél ezelőtt erős tükös szervezkedést fedeztek fel Magyarországon, amely a társadalmi rend felborítására irányult. Ezt a mozgalmat, amelynek célja a proletárdiktatura kikiáltása volt, Rákosi Mátyás kezdeményezte. Jelentős pénzeket kaptak külföldről és szoros összeköttetésben állottak az orosz és francia kommunistákkal.

Nagy kommunista tüntetés volt Berlinben

Berlinből jelentik: A német fővárosban nagy kommunista tüntetés volt, amelynek folyamán 36 embert késelt meg. A rendőrség helyettes parancsnokát, csak az egyik kommunista képviselő közbelépése árán sikerült megmenteni a tömegetől.

Tovább üldözik a magyarokat Csehszlovákiában

Prágából jelentik: A csehszlovák közigazgatási hatóságok megfosztották illetőségétől Takács Menyhért dr. a premontrei rend jászi prelátusát. A legrövidebb időn belül a kiutasítástól is tartani kell. Takács az utolsó két esztendőben rengeteg zaklatásnak volt kitéve, jóllehet csaknem hatvan év óta csaknem megszakítás nélkül olyan helyen élt és tanított, amely Csehszlovákia területéhez tartozik. Takácsnak most meg kell szereznie magyar utlevélét és továbbra csak a csehszlovák rendőrhatalóságok engedélyével tartózkodhat Csehszlovákiában.

Gyilkosság Beogradban

Beogradból jelentik: Tegnap délelőtt fél 9 órakor a Sremska uccában ment Zsivanovics Nikola villamos kalauz tőle különváltan élő feleségével, Csovics Katicával. A volt házaspár folyton veszekedett, mikor a Brankova uccában a Gránát-kávéház elé értek, Zsivanovics kirántotta kését és Csovics Katica hátába szurta, mikor látta, hogy még mindig él, szíven szurta. A gyilkosság után a helyszínére ért csendőr azonnal bekísérte a gyilkost a községi bíróságra, ahol az nyugodtan bevallotta, hogy azért ölte meg feleségét, mert az nem hagyta békében.

Magános özvegyasszony

házmesternek

kerestetik. Magyar u. 63. Jelentkezni d. e. 8—10-ig.

476-2x

Magyarország január 1-ig meghosszabbította a jótételi szállítást

Az államvasutak vasuti anyagot is kapnak Magyarországtól

Budapestről jelentik: A magyar nehézipar a jótételi számla terhére Jugoszláviából jelentékeny megrendelésekre számít s mintegy nyolcvan lokomotív és ezer vasuti vagon gyártására készülődik, amelyeket a békeszerződésben megállapított jótételi összegek terhére fognak leszállítani Jugoszláviának. Magyarországnak a szanálás hivatalos befejezésétől, tehát ez év július 1-től kezdve a trianoni békeszerződés szerint évről-évre nagyobb összegeket kell tizetni jótétel címén. Az első évre, tehát 1927. június 30-ig ötmillió aranykoronát tesz ki ez a jótételi összeg. Ennek túlnyomóan nagy része, mintegy 80 százaléka Jugoszláviát illeti, csekélyebb arányban részesülnek belőle Görögország és Olaszország is.

A magyar gyárak, elsősorban pedig az Állami Vasgyár már hónapokkal ezelőtt hozzákezdett a reparációs munkákhoz. Az Állami Vasgyárnak 30 mozdonya már teljesen el is készült és csak átvételre vár. Mivel azonban az ötmillió aranykorona nem teljes egészében esik Jugoszláviára és ebből az összegből is elsősor-

ban az antantmissziók költségeit kell levonásba hozni, másrészt pedig a jótételi szénzállításokat kell fizetni, kérdés, hogy milyen összeg erejéig szállíthatnak le az első esztendőben vasuti anyagokat a magyar gyárak.

Jugoszláviába naponta 880 tonna pécsi szén megy. Évekkel ezelőtt, mikor világszerte szénkrízis volt és Londonban arról tanácskoztak, hogy a gyáripár termelésének fenntartása, sőt fokozása érdekében mily módon lehetne emelni a világ széntermelését, Magyarországon is kis-rietek történtek, hogy kompenzálják a jugoszláv szénzállítást és a pécsi bányák termeléséből ez a napi 88 vagon is a magyar ipar rendelkezésére álljon. Akkor az volt a terv, hogy inkább iparcikket szállít Magyarországra Jugoszláviának megfelelő értékben. Azóta a viszonyok jelentékenyen változtak és a magyar szén exportja érdekében határozták el legutóbb, hogy a Dunagőzhajózási Társaság pécsi szénbányái nem ez év szeptemberéig, hanem 1927. január 1-ig szállíthatják naponta ezt a 880 tonna jótételi szenet Jugoszláviának

Ostromállapot Dobruzsában

Egy katonáért, huszonöt polgárt ölnek agyon

Bukarestből jelentik: A román hatóságok Dobruzsában kényszerintézkedéseket tesznek. A határvidéken, harminckilóméteres sávon, kihirdették az ostromállapotot. A szilisztriai prefektus közölte a polgármesterrel, hogy minden

egy halott román katonáért, vagy tisztviselőért, 25 polgárt fognak megölni. A falvak lakossága este hét órától, reggel hat óráig nem hagyhatja el lakásait. Ez az intézkedés, a mező munkálatait tetemesen hátráltatja.

Augusztus 13-án kitör a magyar-cseh vámháború

Prágából jelentik: A csehszlovák hivatalos körök augusztus 13-ig várnak Magyarországtól kimerítő javaslatot, amelyet ha nem kapnak meg, megszüntetik az eddigi ideiglenes minimális vámtételek érvényét és életbeléptetik az autonóm vámtörvényt. Ilyen körülmények között a most folyó kereskedelmi tárgyalásokat be kell szüntetni.

Budapestről jelentik: Temesváry Imre nemzetgyűlési képviselő kijelentése szerint a cseh-magyar kereskedelmi tárgyalások esetleges megszüntetése nem lesz katasztrófális hatással a magyar kereskedelemre. A magyar állam is élhet retorziókkal.

Prágából jelentik: Nickl Antal magyar követségi tanácsos két társával ma reggel Prágába érkezett, ahol még ma összeülnek a ma-

gyar és a cseh kormány megbízottai, hogy folytassák a felfüggesztett kereskedelmi tárgyalásokat. A magyar kormány álláspontját Nickl már a mai tanácskozás folyamán közli a cseh delegátusokkal. Prágában kevésbé bizakodó a hangulat abban a tekintetben, hogy a magyar kormány elfogadja tárgyalási alapot a magyar gazdasági termények export versenyképességét szinte megsemmisítő vámtételeket. A cseh kormányra most a cseh gyáripár is nyomást igyekszik gyakorolni. A kereskedelmi kamarák is egymásután sürgetik a Magyarországgal való szerződés megkötését. A prágai hivatalnok kormány azonban az agrárbank támogatásának biztosítása miatt aligha gondolhat a legutóbb elfogadott vámtörvény revíziójára.

A cseh fascisták tíz napi ultimátumot szabnak a prágai kormánynak a Gajda-ügy rendezésére

„Különbben... egyes uraknak melegük lesz! — Gajda adjutánsa egy röpiratban Benest gyalázza — Benes védekezik és fenyeget — Hová lett az orosz arany?”

Prágából jelentik: A Gajda-affér, mely egy pillanatig lecsendesedett, pár nap óta megint legvadabb izgalomban tartja Csehszlovákia politikai életét. Az eddigi politikai sakkhúzásokból álló játék most igazi politikai élet-halálharccá fajult egyrészt Gajda és politikai képviselője Siribny volt miniszter, másrészt Benes külügyminiszter és Klofács szenátusi elnök között.

Gajda adjutánsát, Karlik dr.-t mozgósította, aki egy főnökét védő röpiratot írt, amely ugyanakkor olyan vádakot szegez Benes és Klofács mellé, hogy halálos becsületpárbjára hívja ki őket a sajtóbírói bíróság előtt.

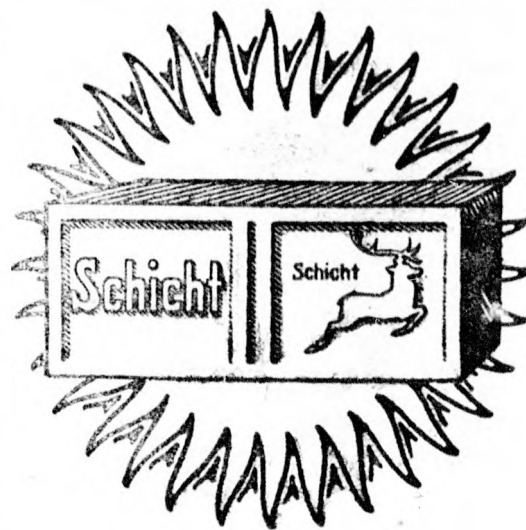
Gajda adjutánsának támadására Benes külügyminiszter a csehszlovák sajtóiroda által egy nyilatkozatot adott le, melyben kijelenti, hogy az ellene irányuló durva és iakorrekt támadásokra a kellő pillanatban válaszolul fogja állításait dokumentumokkal fogja bizonyítani. „Akkor majd megtudja Csehszlovákia közvéleménye — végül nyilatkozatát Benes, — hogy kik mérgezik meg állandóan Csehszlovákia politikai életét.”

A Gajda-ügyben a legutóbbi táviratok szerint ma a fascisták egy nagy feltűnést keltő gyűlést tartottak a Zsófia szigeten. Az ülésen Karlik doktor röpiratát osztogatták szét. A gyűlés első szónoka, Kiina dr. kijelentette, hogy Gajda ellen a spanyol inkvizícióhoz hasonló eljárás folyik. Beszéde közben heves közbeszólások hangzottak el Benes és Massaryk ellen. Azután egy tót kiküldött tartott beszédet, melyet nagy tetszés között e szavakkal fejezett be: „Gajda tábornok, mi nem hagyunk el, ne add meg magad!” A következő szónok a radikális nemzeti párt nevében jelentette ki, hogy tíz napi haladékokat adnak a kormánynak és ha ezalatt Gajda elégtételt nem kap, akkor a cselekvés terére lépnek.

Ezután Karlik dr., a nagy feltűnést keltő Gajda-brosúra szerzője szólalt fel. Ugyanazzal kezdte beszédét, amivel az utolsó szónok végezte, hogy ha tíz nap eredménytelenül mulik el, cselekedni fognak. Röpiratában nem használja föl a rendelkezésére álló egész anyagot, mert félt az elkobzástól. De így is bebizonyította, hogy a Gajda elleni vizsgálatban olyan

Némelyik szappan lehet jó,
Schichtszappannál egységem jobb,
Mégis csak legjobb:
a „Szarvas”-jegyű

Schichtszappan.

Legyen elővigyázatos, ha más szappanokat mint „épolójó” vagy „szintén Schichttől” kínálnak Önnek.

A legjobb minőségért csakis a Schicht név és Szarvas-jegy szavatol.

tanukat vonultattak föl, akik a tábornok régi ellenségei. Végül zárószavaiban a gyűlés elnöke jelentette ki, hogy tíz nap múlva a nemzeti radikálisok megint visszatérnek a mai gyűlés színhelyére és ha addig igazságot nem tesznek Gajda ügyében, úgy egyes uraknak melegük lesz. Ez a célzás nyilvánvalóan Benes külügyminiszterre vonatkozik, amit a gyűlés észre is vett és Benes szidalmazásával oszlott széjjel.

A prágai sajtó a legnagyobb aggodalommal folytatja tovább a vitát, hogy áruló-e Gajda vagy sem. A szocialista Rude Pravo Gajda egy szibériai napiparancsát közli, amelyben ez utasítja embereit, hogy az aranyat és a többi értéktárgyat mindenhol kobozzák el s a keleti front vezetőségéhez, azaz öhozzá küldjék.

A lap megjegyzi, hogy Gajda védelme, amely szerint a bolsevik csapatok kirabolták az orosz állampénztárakat, csak ürügy volt ahhoz, hogy az orosz államkincstár aranyát megszerezhesse, mert mindenütt első akart lenni, ahol valamit nyerni lehetett. A lap végül azzal a kérdéssel fejezi be cikkét, hogy vajon kinek, mikor és hogyan számolt el Gajda ezzel, az általa tényleg „elkobzott” arannyal.

Ma döntenek Fábri ügyéről Budapesten

Budapestről jelentik: Az ügyészség tudvalevőleg hűtlen kezelés büntette címén vizsgálat elrendelését kérte Fábri Oszkár, a Konkordia malom igazgatója ellen. Ezenkívül indítványt terjesztett elő, hogy mivel a jelentékeny összegre rugó kár miatt Fábri szökéséről kell tartani, rendelje el a vizsgálóbíró Fábri vizsgálati fogságát. A vizsgálóbíró, hír szerint holnap dönt az ügyészség felfolyamodása tárgyában.

Meghalt Windischgrätz jóságkormányzója

Budapestről jelentik: Halász Sándor, Windischgrätz Lajos herceg jóságkormányzója, aki néhány nappal ezelőtt luminálias megmérgezte magát, szerdán este fél tíz órakor a Pajor-szatóriumban anélkül, hogy magához tért volna, meghalt. A tragikus véget ért jóságkormányzó iránt Budapesten általános nagy részvétnyilvánul meg.

HIREK

Oh Jazz...

A zene szól... vad ritmusára
rángó tagokkal dröng a tánc.
Izzók a testek... egymásba forrnak
ez hát ma szép... e jazz-románc.
Az ifju leánya szelíd ajkára
néger nótákat ad a divat,
nem ismert érzés... lázas az ajka
s vonagló kéjjel rouge-csokot ad.
Tiszta szemében vágyak lobognak
forrón öltetve, — sokat szeret,
vállá rezegve adja a taktust
s feléd újra a „huris” Kelet.
Tegnap spinéttel roppta a waltzert,
ma már a jazz ütem jorralja át,
ruhája... semmi, hogy jobban lehessen
simulva rángni Charit-Fioridát.
Ha vége a táncnak s elmúlt a mámor
üres az élet — undok a lét —
fehérség — álmok — régen elszálltak
s meghalt a Szépség, mint a spinét.

SZEKERES JÓZSEF

1926. Augusztus 6. Péntek

Római katolikus: *Úr színeváltódsza*. Protestáns: *Berta*. Görög keleti: (jul. 24.) *Krisztina*. A nap kel reggel 4 óra 43 perckor, nyugszik 19 óra 28 perckor. A hold kel 2 óra 22 perckor, nyugszik 18 óra 26 perckor. Apolló mozi: Nincs előadás.

Időjárás: (A petrovaradni katonai meteorológiai állomás jelentése) Az idő tartós, erős szél nélkül, nagyrészt derült, esővel Északolaszországban, Középeurópában hideg hullámmal.

Időjárás: Szép derült idő marad. A szél sehol sem fog erősödni, eső talán csak a Tengeremelléken lesz. A hideg hullám este érezhető lesz még. Noviszádon csendes, nagyrészt derült idő várható, zivatar azonban nincs kizárva. A hőmérséklet 16—28 °C között fog változni.

— **Az újságírószekció választmányi ülése.** A Jugoszláv Újságíró Szövetség noviszádi szekciója vasárnap délelőtt 11 órakor választmányi ülést tart a Matica helyiségében.

— **Mükedvelő előadás az árvizkárosultak javára.** A helybeli református egyháziadalárda mükedvelő gárdája f. hó 7-én szombaton este 8 órakor a Sloboda nagytermében mükedvelő előadást rendez, amely alkalommal színre hozzák Csepreghy Ferenc nagyhatalmú eredeti 3 fölvonásos énekes népszínművét, a „Sárga Csikó”-t. Az előadás tiszta jövedelmének 50 százalékát az árvizkárosultak felségélyezésére ajánlotta fel a rendezőség. Az előadásra jegyek elővételben f. hó 4. (szerdától) Ábrahám könyvkereskedésében.

— **Kirándulás.** A Fruska Gora turisztársaság vasárnap több kirándulást rendez a Fruska Gorára. Az I. csoport reggel 4 óra 50 perckor indul a Zlatoroggal, Nadič Károly vezetése alatt. A többi csoportok 5 óra 50 és 6 óra 30 perckor indulnak a hajókkal. A technikai csapat utakat fog kijelölni.

— **Soffőriskola Novisadon.** Amint értesülünk, a kereskedelmi és ipari minisztérium megengedte Novisadon a Kralja Alexandra-ut. 20. szám alatt egy gyakorlati és teoretikus soffőriskola megnyitását, amelynek célja a soffőrvizsgára jelöltek előkészítése. Ezen intézményt örömmel üdvözljük és hiszük, megfelelő eredménnyel fog járni.

— **Az amerikai pénzügyi államtitkár Rómában.** Rómából jelentik: Mellon, amerikai pénzügyi államtitkár Rómában Volpi gróf olasz pénzügyminiszter vendége volt. Mellont Mussolini is kihallgatáson fogadja.

— **Andrássy Lequeitióba utazott.** Budapestről jelentik: Andrássy Gyula gróf Lequeitióba utazott. Utazásának állítólagos célja

az, hogy rávegye Zita királynét arra, hogy a Habsburg család egyszersmindenkorra mondjon le az osztrák trónra vonatkozó jogairól.

— **Élethelépnek az új osztrák vá-mok.** Bécsből jelentik: Az osztrák hivatalos lap mai száma közli a vámtarifamódosításokat. A novella határozmányainak értelmében az új vámok öt nappal a kihirdetés után, tehát augusztus 9-én lépnek életbe.

— **Coolidge a lefegyverzésért.** Londonból jelentik: Coolidge elnök kijelentette, hogyha a genfi értekezlet a fegyverkezés csökkentését javasolja, úgy igyekezni fog a washingtoni értekezlet tanácskozásait továbbfolytatni. Ha a genfi tanácskozások eredménytelenek maradnak, ő külön akciót fog indítani.

— **Temerin község akciója az árvizkárosultak javára.** Temerin község képviselő-testülete vasárnapi ülésében elhatározta, hogy az árvizkárosultak felségélyezésére a gazdaközséget holdankénti 2—2 kg gabona adományszolgáltatására kötelezi. Az iparosok ennek a cél-nak szolgálatában e hó 14-én műkevelői előadást, a Vöröskereszt-egyesület pedig e hó 8-án a községi nyárfásban, tombolával és egyéb szórakoztató játékokkal egybekötött népiünnepélyt rendez.

— **Az egyetemek jövő évi költségvetése.** Beogradból jelentik: A közoktatásiügyi minisztériumban konferencia volt az egyetemek jövő évi költségvetése ügyében. Az értekezlet eredményeként a beogradi egyetem céljaira 150 millió, a zagrebi egyetem céljaira pedig 140 millió dinárt irányoztak elő.

TÉGLAT elsődrendű, kaphat minden mennyiségben legolcsóbban **Krajačević faterlepén,** Novisad. — Telefon: 165. 3987-1-30

— **Uj hid a Péter király csatornán.** A Péter király csatorna igazgatósága 200.000 dinárt szavazott meg egy Turijánál felépítendő vasbeton hid céljára.

— **Tömegesen látogatják a noviszádi kiállítást.** A noviszádi kiállítás látogatottsága minden tekintetben kielégítő. A kiállítók már eddig is sok kötetet csináltak. Egyes cikkek feltűnést keltenek a kiállításon így a Barth Domonkos dobozgyárának (Noviszád, Zrinyi Péter u. 17.) készítményei is. A gyár, amely a Vajdaságban a legnagyobb maga nemében, fennállása óta mindig elsődrendű árukkal vált ki. A gyár a legszolidabbtól a legluxusabb kiállítási tárgyat is igazolnak. A dobozok tartóssága és szép kidolgozása igazolja, hogy a gyár a maga nemében első helyen áll Jugoszláviában. A gyár ezenkívül állandó nagy rak-tárt tart a legkülönbözőbb színű papírlapokból, amelyek szintén minden konkurencia fellett állanak. — Nagy feltűnést keltettek Vidákovicsné Huck Zsófia művészi kidolgozású lámpaernyői is a kiállításon.

— **Vendégest Nemes tánciskolájában.** Szombaton és vasárnap 8—11 óráig ösztánc a Céliövölde kertjében, kedvezőtlen idő esetén a teremben. Zenét Bimbi-Jazz szolgáltatja Ladányi mesterrel.

— **Nagy erdőtüz Spanyolországban.** Madridból jelentik: A guadaramai erdőszégen heves erdőtüz pusztít, több négyzetkilométernyi erdőség elpusztult. Madridból és más városokból segélycsapatokat küldtek a veszélyeztetett területekre.

— **Repülőors.** Párisból jelentik: Mint a Matin Rabatból jelenti, egy francia bombavető repülőgép a francia arcvonat felett kigyulladt és felrobbant. A benne ülők, ezámszerint ketten szörnyethaltak.

APOLLO

Augusztus 6—8-ig

APOLLO

A CIGÁNY

Szigliget-hy Ede örökbecsű népszínműve fiimen 8 felvonásban. — Filmet írta és rendezte: Forgács Antal. — A címszerepben: **Rózsahegyi Kálmán**, a Nemzeti Színház művésze.

Mindazon barátainknak, jó embereinknek és drága halottunk hiveinek, kik nagy fájdalomukat személyesen avagy írásban vigasztaló részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Frank Miksáné és gyermekei Frank Lipót, Frank Gyula és családjaik

— **A temerini csendőrség és rendőrség megugrasztott egy rabló cigány-családot.** A napokban Pastyán Mita dobroljac csősz egy cigánycsaládra bukkant a kukoricások között, amely egy egylovas kocsival Gyurgyevó felé igyekezett. Minthogy a lovon két szerszám volt gyanút fogott s bejelentette az esetet a temerini rendőrségnek. A rendőrség a csendőrséggel együtt azonnal kivonult a határba s üzöbe vette a cigányokat. Ezek sejt-hették, hogy baj lesz a csőszrel való találkozásból, tehát kifogták a lovat s úgy iparkodtak menekülni. A kocsit egy kukoricásban rejtették el. Midőn azután látták, hogy szorul a kapca, a lovat is otthagyták s szétszéledtek a kukoricásokban úgy, hogy a csendőrség nem is tudta őket megkeríteni. A kocsit és a lovat behajtották a temerini község házára, ahonnan értesítették a szomszédos községek előljáróságát. A kocsinak és lónak is hamar meg is találták a gazdát. A ló Sztankovics Lázár starivrbasi, a kocsit pedig Stötzer György pribicsevicsévi gazdáké volt, akik a talált jószágokat kellő igazolvány ellenében a tegnapi nap folyamán át is vették. A különös eset, hogy más gazdája volt a lónak s más a kocsinak úgy történt, hogy a cigányok Sztankovicstól kocsival együtt lopták el egy éjjel a lovat. A srbobráni határban azután elakadtak a kátyuban s a kocsit otthagyták. Másik kocsit csak ekkor, amivel hasonlóképen jártak. Legutoljára Stötzer udvarán fogtak be ennek kocsijába s így kerültek a temerini határba, ahol a csendőrség és rendőrség megugrasztotta őket.

— **Budapestten végetért a Bicsérdyláz.** Budapestről jelentik: Magyarország területén végetért a Bicsérdyláz. Elutazott Magyarországból Bicsérdy Béla és egy napi ittartózkodás után Hainisch is eltávozott. A hatóságok erélyes fellépésének köszönhető, hogy a község megszabadult tőlük. Hainischnak és Bicsérdynek a rendőrség megtiltotta tanak terjesztését. A rendőrség azonban még ezzel sem elégedett meg, hanem feloszlatta a bicsérdisták egyesületét és közegészségelleni kihágás címén eljárást indítanak azok ellen, akik a jövőben ilyen fantasztikus tanokat akarnak terjeszteni.

— **Adomány a telepiek részére.** A Darányi-telepiek részére Komáromy József plébános Obornjacsa-Gunaras 500 dinárt adományozott. Eddigi gyűjtésünk összege 13.390 dinár.

— **Veszélyben az amerikai petroleumforrások.** Williamtownból jelentik: H. Deherthy a legutóbb megjelent értekezésében kizárta azt, hogy Amerika petroleumforrásait a klapadás veszélye fenyegeti. Kijelentette, hogy a jelenlegi termelés mennyiségét minden valószínűség szerint aligha lehet fenntartani. Haslan tanár azt a nézetét hangsúlyozta, hogy a szénnel folyékony tüzelőanyagga való átalakítása a világbeke szempontjából fontosabb probléma, mint a leszerelési értekezlet.

— **Nagy tűz Skopljében.** Kedden este 9—10 óra között Skopljében, a Karagyorgyevuccában kigyulladt Razinovics Atyif üzlete. A tűz olyan rohamosan terjedt, hogy néhány perc alatt már kilenc üzlet állott lángban. A kivonult tűzoltóságnak sikerült a tűz további terjedését megakadályozni.

— **II. Vilmos a monarchia visszaállításáért.** Berlinből jelentik: Bernstein a világhírű német író Dornból Vilmos német császártól levelet kapott, amelyben a volt császár a versaillesi békeszerződés érvénytelenítését és a monarchia visszaállítását jelöli meg a békéhez vezető egyetlen ut gyanánt.

— **Ismét halottja van a Bicsérdizmusnak.** Nagyváradról jelentik: Egy nagyvárad-i orvostanhallgató, a fiatal Ehrenfeld Ferenc elhatározta, hogy saját magát fogja kipróbálni Bicsérdy tanait, hogy így mint szakértő mondhasson véleményt. A kísérlet eredménye megdöbbentő volt, mert az orvostanhallgató életébe került. A táplálék elvonásakor rohamosan soványodni kezdett és annyira legyöngült, hogy általános végegyengülésben kiszenvedett.

— **Egy ember, akinek a szájából kiolták az aranyfogait.** Newyorkból jelentik: A bűnügyi krónikában páratlanul álló humoros eset történt Newyorkban. A hőse Hillard Patrick cipőtisztító, aki egy szép napon sétálni ment a cipőtisztító üzeméhez közel lévő parkba. Leült egy padra, ahol hirtelen elaludt. Már beszédetett, mikor felébredt és azon vette észre magát, hogy hiányzik a fogsora. Patrick fájdalma annál nagyobb volt, mivel az eltűnt fogsor aranyból volt és így vagyonának egyik legértékesebb része. Elment a rendőrségre, ahol feljelentést tett ismeretlen tettes ellen. A rendőrtisztviselő eleinte viccnek gondolta az egészet, de az áthatatos Patrick siralmas ábrázatát látva, végre is utána nézett a dolognak. Kiderült, hogy a cipőtisztító a alkoholtalalom ellenére is kissé becsipett és mámorát aludta ki a parkban. Ugy látszik, jóízű álmában nyitva maradt a szája és ezt egy elmeséltolvaj látva, kilopta belőle az előcsillógó aranyfogakat. A bánatos szívű Patrickot az alkoholtalalom áthágásáért elítélték. Együttal azonban megígérte a rendőrtisztviselő, hogy megindítja a nyomozást aranyfogainak visszaszerzésére.

— **Justh Iván ügyét októberben tárgyalják.** Genfből jelentik: Justh Istvánnak, Bethlen István gróf magyar miniszterelnök menyolijának ügyét, a genfi esküdtsek csak a nemzetek szövetségének őszi ülészakának végzetével, októberben fogja tárgyalni.

— **Egy asszony megégette a férjét, azután öngyilkos lett.** Prágai tudósítónk jelenti: Olmütz külvárosában egy nem mindennapi dráma játszódott le a pénteki nap folyamán, Touszil Károly szénkereskedő már régebb óta rossz egyetértésben élt feleségével. Péntek este is valami fölött összeszólkoltak, mely verekedéssé fajult. A verekedés hevében az asszony egy benzines üveget ragadott föl, melynek tartalmát férjére öntötte. Örülettel határos felhevülésében gyufát gyújtott és rádobta férjére. A kereskedő ruhái azonnal lángot fogtak és az ember ijedtében égő fáklyaként kiszaladt az uccára. Szerencsére az eső csak úgy szakadt és az így támadt tócsába belefeküdt és benne meghempergette magát. Így sikerült a tüzet valahogy eloltania, azonban igen súlyos égési sebeket szenvedett. Mikor az asszony tudára jött annak, hogy házastársával tulajdonképpen mit cselekedett, kétségbeesésében egy lisziformmal telt üveget kapott fel, melynek tartalmát kiürítette. A mentők mindkettőjüket kórházba szállították, ahol az asszony rövid kilódás után kiszenvedett. A férj súlyos égési sebeket szenvedett ugyan azonban felépülése pár héten belül várható.

— **Kommunista kémnő Spanyolországban.** Párisból jelentik: Mint a Petit Journal Madridból jelenti, a barcelonai rendőrség egy Lafitte nevű fiatal francia nőt kiutasított, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy a spanyol és a külföldi kommunisták propagandáján résztvevő.

— **Raboltak és kizozták.** Érmihályfalváról jelentik: Egy hét tagból álló rablóbanda betört Heller Sándor kereskedőhöz és kényszerítette a megrémült embert arra, hogy hetven ezer lej készpénzt és százezer lej értékű családai ékszereit kiszolgáltassa, majd karjait hátrakötözve, a kereskedő feleségét és tizenhétéves leányát borzalmasan megkizozták. A kínzás hajnalig tartott, míg végre a rablók el-

menekültek. Valószínűnek tartják, hogy a rablást a nemrégiben megszökött hét fegyenc követte el. A szatmári csendőrszázad parancsnoka katonai segítséget küldött a rablóbanda üldözésére.

— **Egy örült feltartóztatta Romániában az expresszt.** Kolozsvárról jelentik: Tegnap délelőtt egy Petrán Gábor nevű boncidai gazda, akiről kiderült, hogy dühöngő örült, feltartóztatta a bukaresti expressz vonatot. Petrán azt állította, hogy ő a kolozsvári új állomásfőnök ez hivatalát azonnal átveszi és ilyen címen nem engedni elindulni az expresszvonatot. Később gyanusabban viselkedett, arról beszélt, hogy isteni küldetésben jár Kolozsvárra. Az örültet végül is nehezen sikerült megfékezni, amikor is végre elindíthatták az ok nélkül feltartóztatott expresszvonatot is.

— **Súlyos szerencsétlenség Szlovénországban.** Prágából jelentik: Mosovics szlovénközi községben beszakadt a korcsma mennyezete és több embert maga alá temetett. A szerencsétlenségnek három halott és több súlyosan sebesült áldozata volt.

— **Furfangos dollárcazó.** Temesvárról jelentik: A kúrtüs-aradi vonalon egy áldetektív furfangos, bár egyszerű módon fosztott ki egy Amerikából rokon látogatásra hazatérő oravicai lakost. Siuc Miklós még a háború előtt vándorolt ki Amerikába, ahonnan most dollárokkal megrakodva tért haza, hogy Oravicán élő rokonait meglátogassa. Utilevelének szabályszerű láttamozása után, mikor már román területen járt a vonat, egy hórihorgas, románul beszélő ember állt meg előtte és a kezében lévő újságból azt olvasta neki, hogy Romániában sok a hamis dollár. Pénzügyi detektívnek adta ki magát, felszólította, hogy a nála lévő dollárokat mutassa fel. Az amerikai elő is szedte mellényébe varrt 1500 dollárját, az idegen gondosan megzemlélte s azután 520 dollárt magához vett, mert ezek állítólag hamisak voltak és azt mondta Siucnak, hogy azt Temesváron a Banca Nationalánál kell bemutatni. Magával vitte a parasztot, akit a korona-szállóban magára hagyott s állítólagos detektívigazolványa átadása után arra kérte, hogy várja meg, mert a pénzzel azonnal visszatér. Egy darabig várt a paraszt, azután bement a Banca Nationalához, ahol álmélkodva vettek tudomást esetéről. Az igazolvány nem volt más, mint a román államvasutnak egy gépelt értesítése, amelyben Faltineanu Mihályt arról értesíti, hogy díjnoki állás nincs üresedésben. Valószínű, hogy az áldetektív azonos volt ezzel a Faltineanu Mihállyal, akit most a detektívek köröznék.

SPORT

„A lawn-tenisz művészete”. A sportirodalom rendkívül értékes művel gazdagodott. Dr. Lupp György, Románia többszörös teniszbajnoka magyar nyelven adta ki fenti címen a tenisz-sport minden fázisára kiterjedő egyszerű szakmunkáját. A játék technikai és taktikai szabályainak és módszereinek széleskörű ismertetésén kívül magasabb régiókba vezet a lawn-tenisz pszichológiájáról szóló rész és minden tanniszjátékosnak nélkülözhetetlen tanácsok egészítik ki ezt a pompás, valóban nyugateurópai színvonalon álló könyvet. Lupp munkája, eltérőleg a szakirodalom sablonos termékeitől, még a laikus olvasónak is elsőrangú élvezetet nyújt, melyet még fokoz a száznál több szemléltető illusztráció és a világ legjobb teniszeseinek fényképe. A könyv a szerző kiadásában Aradon jelent meg és ajánljuk összes olvasóink figyelmébe. A könyv Noviszádon Flamannál kapható 65 dinárért.

Hoff heti 2500 dollárért táncol és rudat ugrik egy los angelesi varietében. Osloból jelentik. Hoff hazaküldött távirában bejelenti, hogy elszerződött egy los angelesi varietébe, ahol táncol és rudat ugrik. A szerződésben heti 2500 dollár biztosították számára. Hoff ezzel megszűnt amatőr lenni.

Már napokkal ezelőtt híre járt, hogy

Hoff felhagy az amatőr sportolással és aprópénzre váltja fel tudását. Ez az aprópénz jelen esetben elég nagy: heti 140 000 dinár, szóval havi 560 000 dinár. Ennyit alkalmasint még Hoffnak, hogy többet versenyen nem indulhat.

A beogradi Sumadija Noviszádon. Vasárnap, mint ismeretes, a beogradi bajnokságban előkelő helyet betöltő Sumadija vendégszerepei Noviszádon. A legjobb beogradi csapatok után a Sumadija szereplése érdekes összehasonlításra adhat okot arránézve, milyen felkészültséggel indulnak a noviszádi csapatok a néhány hét múlva megkezdődő bajnoki küzdelmekbe. A Sumadija ellen a NAK jelenleg munkaképes legjobb csapatát állítja ki és ennek alapján a győzelmet is megszerezheti.

Ethalasztották a magyar uszóbajnokságot. Budapestről jelentik: Minthogy a Császárfürdő új uszómedencéje nem készült el idáig, az idei uszóbajnokságokat el kellett halasztani. Az Uszósövetség ma délelőtt megállapodott a III. ker. T. V. E.-el, amely hajlandónak mutatkozott az augusztus 14-15. iki verseny terminusát a bajnoki versenyek megtartására átengedni. A Császárfürdő újjáépítése óta ez lesz az első verseny, amelyet a pompásan átépített uszóudában tartanak meg.

Odzsaci S. C.—Bezdáni S. C. 3:1 (3:0). Biró: Beck (Szubotica). Bezdán nagy gólarányú vereségét a közvetlen védelem indiszponáltságának köszönhette. Az OSC-ből Csór, Trischler III., Schneider belső trió osztozott meg a gólok lövésében. A BSC. gólját Telcs lötte egyéni akcióból. Jók voltak még az OSC-ből Kiefer és Teufel. Bezdániak közül a két Kanizsai, Telcs és Vukovics mutattak elfogadhatót. A bíró nem vezette elég szigorral a mérkőzést.

Augusztus 5	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.11	—	—	177.—
Zürich	—	—	1096.25	1935.—
Newyork	516.7/8	—	56.61	—
London	25.14	—	275.65	486.25
Páris	14.75	—	160.—	285.50
Milano	17.20	—	185.—	332.—
Prága	15.31	—	167.60	296.25
Berlin	—	—	1351.25	—
Budapest	—	—	—	—
Brüsszel	14.60	—	—	283.50
Bécs	—	—	801.25	—
Bukarest	—	—	—	—
Amsterdam	—	—	—	—
Szófia	—	—	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Chicagói terménytőzsde

1926 augusztus 5, 20 óra

Buza	Tengeri
Július . . . 138.—	Július . . . 84.1/8
Szeptember . . 142.5/8	Szeptember . . 87.75
December . . . 147.75	December . . . —

Irányzat: buza, tengeri változó (AVALA)

Novisadi terménytőzsde

1926 augusztus 5. (Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai új d. k. 275 (10 vagon), bácskai új Noviszád vidéki d. k. 265 267.50 (10 vagon), bánáti régi d. k. 295 (1 vagon), szerémi új d. k. 270 (5 vagon). Árpa bácskai tavaszi 65 kg. d. k. 170 (1 vagon). Zab, szerémi új d. k. 157.50 (1 vagon). Liszt, bácskai új nullás kombinált d. k. 465 (1 vagon), 2. sz. bácskai új kenyérliszt d. k. 420 (1 vagon), 5. sz. bácskai új kenyérliszt d. k. 370 (1 vagon). Buzakorpa bácskai jutásában 115 (2 vagon). Irányzat: változatlan.

Szerkesztésért és kiadásért felel:

TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

A DUNA VIZÁLLÁSA

Julius 24-én reggel	— — —	659
Julius 25-én reggel	— — —	655
Julius 26-án reggel	— — —	653
Julius 27-én reggel	— — —	647
Julius 28-án reggel	— — —	640
Julius 29-én reggel	— — —	634
Julius 30-án reggel	— — —	626
Julius 31-én reggel	— — —	615
Augusztus 1-én reggel	— — —	606
Augusztus 2-án	— — —	598
Augusztus 3-án	— — —	591
Augusztus 4-én	— — —	586
Augusztus 5-én	— — —	582

APRÓ HIRDETÉSEK

Intelligens komoly VARRÓNÓ, ki az összes divatos angol s francia munkákban jártas, szerény igényekkel házakhoz ajánlkozik. Vidékre is elmegy. Cim a kiadóhivatalban. 538-0

Kisebb JÉGSZEKRÉNY megvételre kerestetik. Cim Željeznicka ulica 30.

ELADÓ keveset használt HÁLÓSZOBA BUTOR és KONYHA BERENDEZÉS. Bővebbet a kiadóban. 609-1-2

ÜZLETI ÁLLVÁNYOK, pult (rőfősüzletből) a legjobb állapotban eladók. Cim: Schmolka, Futoski put 2. 613-1-3

HIRDETÉSEK

2 szoba előszoba

és mellékhelyiségből álló lakást keresek szeptember 1-re. Cim: Schmolka hirdetőirodában, Futoski put 2. Novisad.

Pénzt és időt takarít meg,

ha szükségleteit, u. m. autórugók, hintók, steier kocsi, valamint lóvasalások stb. L. Musičkog (Jenő herceg) u. 1. szám alatti műhelyemben készítteti el. Becserélek régi kocsialkatrészeket ujakra. Tisztelettel

Eiler Henrik, kovács-mester.
141-1-13

Hivatalnok(nő)

perfekt német és szerb levelező és önálló könyvelő, novisadi cég részére azonnali belépésre kerestetik.

Cim: Schmolka hirdetőjében Novisad, 611 Futoski put 2. 1-2

Olcsó könyvek!

Keveset használt, jó állapotban levő

Kiss József összes költeményei	—	ára	10.—	D.
Spielhager T.: Amit a fecske dalol	—	"	15.—	"
Crocker: Ein Bugvogel	—	"	10.—	"
Marsch Richard: A tulvilági ember	—	"	15.—	"
Platen: Az új gyógymód I-II.	—	"	25.—	"
Horvath Mihály: Magyarország történelme I-VIII.	—	"	25.—	"
Tolnai Simon: A büvészet könyve	—	"	15.—	"
Illés Nándor: A vadőr	—	"	25.—	"
Diesel-Mika: Az apróvad vadászata	—	"	50.—	"
David D. Todd: Népszerű csillagászat	—	"	25.—	"
Anders Eje: Mesterfogás	—	"	10.—	"
Toncs Gusztáv: Zagoni Mikes Kelemen élete	—	"	15.—	"
Olchváry Ö.: Magyar függetlenségi harc 1848-49-ben	—	"	15.—	"
Felsőöbri Cseresznyés Zoltán: A kard-párbaj veszélytelen kimenetele és annak eshetőségei	—	"	10.—	"
Dr. Loránd Á.: A vénülés elhárítása és az élet meghosszabbítása	—	"	10.—	"
Bródi Sándor: Japánország	—	"	15.—	"
Dr. Koós-Fokányi: Allatgyógyászat	—	"	15.—	"
Dr. Koós-Fokányi: Allatgyógyászat	—	"	15.—	"

„Délbácska” kiadóiban, Wagner-palota.

Komoly szorgalmas hivatalnoknő

azonnali belépésre szerény igényekkel állást keres. Esetleg jobb üzletbe mint elárusító is elmenne. Cim a kiadóhivatalban. 529-1-0

Üzemképes 15 H. P. szívógázmotor

eladó. **Gausz János** Novi Sad, Futoski put 66. szám alatt.

üzleti portál

2 nagy kirakattal, középtű az ajtóval átalakítás végett azonnal

olcsón eladó

Fischer J. és Fia Novisad, Kralja Petra 23.

Három nyelvet beszélő és hosszabb ideig már volt megbízható

éjjeli őr

állást keres. — Cim a kiadóhivatalban. 461-1-7

Turisták!

Hátizsákok 60 dinártól feljebb Kerékpár és sportcikk kaphatók **IRSAY JÓZSEF** fegyver- és sportáru kereskedés, Fő ucca **PETROVARADIN.** 1-3

butorozott szoba

Egy különbejárattal uccai a város központjában azonnal kiadó. Cim a Bács-megyei Napló novisadi kiadóhivatalában.

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete **NOVI SAD, Futaki ut 94.**

Állandó nagy választék képeslap ujdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern levélpapírokban.

Iskolacikk, író- és rajzszerek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb áron.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

A helybeli Református Egyh. Dalárda Műkedvelő Ifjusága

az árvizkárosultak javára 1926. augusztus 7-én, szombat este a „Hotel Sloboda” nagytermében **tánccal egybekötött műkedvelői színelőadást** rendez, mely alkalommal színpad körül Csepreghy Ferenc 3 felvonásos, énekes népsziműve, a

SÁRGA CSIKÓ

SZEMÉLYEK:

Bakaj András, jómódu parasztgazda	— — —	Fülöp János
Erzsike, a leánya	— — —	Fogarassy Rózsika
Csorba Márton, csikósgazda	— — —	Németh Lajos
Agnes, felesége	— — —	Kocsi Juliska
Laci, a fiuk	— — —	Németh István
Gelecséri, pusztabíró	— — —	*
Peti, a fia	— — —	Baksa Árpád
Harasztos, kántor	— — —	Pál János
Bótos Icig	— — —	Pál András
Csárdásgazda a Hólyagosban	— — —	Németh József
Bogár Imre, betyár	— — —	Pál János
Szűnyog, vén betyár	— — —	Papp András
Gazsi, santa	— — —	Lepár József
Bagó, vak	— — —	Kovács Mihály
Böske, főzőasszony	— — —	Németh Lidia
Kecskésné, Erzsike keresztanya	— — —	Sós Margit
Trézi, szolgáló	— — —	Sós Böske
Pista, Bakaj szolgálója	— — —	Szlavnic Sándor
Ferkó, csaposlegény a Hólyagosban	— — —	Erdős András
Panna, csaposlány	— — —	Horváth Ilonka
Hegedüs	— — —	Csizmár István
Bögös	— — —	Szkicsák László
Klarinétos	— — —	Kardos József
Kontrás	— — —	Gruber Jenő
Egy pandur	— — —	Molnár József
Egy parasztasszony	— — —	Kovács Rózi
Egy asszony	— — —	*
Egy szolgáló	— — —	*

Nép, betyárok, pandurok. Történik az első felvonás Tüskésen, Bakajnál; a második Sárreten, Csorbánál; a harmadik a Hólyagos csárdában és Tüskésen, Bakajnál.

Kezdete fél 9 órakor este. — Helyárak: Páholy-ülés 40.— D. I. hely 30.— D. II. hely 25.— D. III. hely 25.— D. Erkély I. sor 30.— D. Erkély II. sor 25.— D. Állóhely 15.— D. — Jegyek előreválthatók Ábrahám János könyvkereskedésében. Előadás után tánc reggelig.

Vásár-hirdetmény

A novisadi országos állat és kirakodóvásár 1926 augusztus hó 7-én, 8-án és 9-én a Pirosi uton a református temető mellett fog megtartatni, melyre mindenféle állatnak veszmentes helyről leendő felhajtása szabályszerű marhalevéllel meg van engedve.

Minden iparos és kereskedő, valamint az utazó iparosok és kereskedők, akik elárusítás céljából jönnek a vásárra, kötelesek iparigazolványukat magukkal hozni. Akik iparigazolványukat nem hozzák magukkal, azoknak nem fog megengedtetni az árusítás a vásáron.

Ez a rendelet úgy az idegenekre, valamint a helybeliekre vonatkozik.

Az árusító helyek kiosztása és ellenőrzése végett a vásárra jövő minden iparos és kereskedő köteles iparigazolványát a vásári hatóság felhívására felmutatni.

Akinek nincs iparigazolványa, az nem kap elárusítóhelyet a vásáron.

A vásártéren senkinek sem szabad árusító helyét elfoglalni, míg azt a vásár rendezésével megbízott tisztviselő meg nem határozza.

Novisad szab. és kir. város rendőr-kapitányi hivatal, 1926 július 24.

Főkapitányi hivatal

HITÉLET

magyar katolikus folyóirat. - Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Mošorin—Bačka